

RÄDDA BARNEN DEBATT

2023-11-30 14:31 CET

Dagens Juridik 1 september 2023: Barn ska inte bara ha rätt, barn ska äntligen kunna få rätt

DEBATT – av Åsa Regnér, generalsekreterare Rädda Barnen, Pernilla Baralt, generalsekreterare Unicef Sverige och företrädare för sammanlagt 23 organisationer.

Den 23 augusti överlämnades utredningen om barns möjligheter att utkräva sin rätt. Den togs emot av socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall, ansvarig för barnrättspolitiken inom regeringen. Utredarna har tittat på vilka möjligheter barn idag har att föra fram klagomål och få upprättelse när deras rättigheter kränks, samt om staten ska finansiera civilsamhället för att kunna

agera som oberoende ombud för barn gentemot myndigheter.

Idag har barn oerhört svårt att föra fram klagomål och få upprättelse när deras rättigheter kränks. Många gånger för att det inte finns en klagomekanism. Men även om det finns så är hindren stora och många. De är okända för barn, inte anpassade till barn, och de allra flesta kräver båda vårdnadshavarnas samtycke. Barn i samhällsvården är särskilt sårbara då de ofta saknar resursstarka vårdnadshavare som kan ta tillvara deras intressen när deras rättigheter kränks. Barn på SIS-hem som utsätts för våld och andra missförhållanden, är exempelvis en grupp som idag har mycket begränsade möjligheter att klaga på beslut, göra sin röst hörd och få upprättelse vid kränkningar.

I utredningen föreslås bland annat att Sverige ska förbinda sig att följa det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen. Tilläggsprotokollet innebär en möjlighet för barn att föra fram klagomål till FN:s kommitté för barnets rättigheter när deras rättigheter kränks och de inte kan få upprättelse i Sverige. Antas förslaget kan Sverige sälla sig till de 50 länder som redan är förbundna att följa protokollet, däribland våra grannländer Danmark och Finland. För oss barnrättsorganisationer är detta något som vi har arbetat för sedan protokollet antogs 2011.

I januari i år granskade FN:s kommitté för barnets rättigheter hur Sverige efterlever barnkonventionen och socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall var på plats i Genève och träffade kommittén. FN:s barnrättskommitté påpekade då att Sverige länge setts som ett föregångsland och att kommittén ofta hänvisar andra länder till att titta på hur Sverige har löst olika frågor. Socialtjänstministern poängterade hur viktiga kommitténs rekommendationer är för regeringen i dess arbete att stärka barns rättigheter i Sverige. Camilla Waltersson Grönvall är den första svenska minister som har deltagit i denna granskning, vilket visar på hennes stora engagemang i barnrättsfrågor. Hon har på hemmaplan bland annat tagit initiativ till att stärka barnrättsperspektivet på SIS-hem, inom LVU och på skyddade boenden.

I barnrättskommitténs efterföljande rekommendationer var budskapet tydligt: Sverige behöver göra mer för att stärka barns klagorätt och rekommenderas att förbinda sig till det tredje tilläggsprotokollet.

Vi 23 organisationer vill också betona att mänskliga rättigheter inte är något

värda om de inte går att utkräva eller om det inte är möjligt att få upprättelse när dessa kränks. Det är den stora skillnaden mellan att ha rätt och att få rätt. Sverige har tidigare förbundit sig att följa liknande protokoll till andra FN-konventioner om mänskliga rättigheter, nu är det äntligen barnens tur.

Utredningen föreslår därför också en rad lagändringar för att stärka möjligheterna att kunna få rätt. Ett mycket viktigt förslag är att staten ska bidra till att etablera barnrättsbyråer med oberoende barnombud i civilsamhället. En barnrättsbyrå ska bistå barn i utsatta situationer och vara ett stöd i kontakten med myndigheter. Det här blir väldigt viktigt, inte minst för de barn som saknar stöd från vuxna i sin omgivning.

Genomförs de förslag som finns i utredningen, kommer barnets rättigheter att stärkas i Sverige. Genom att förbinda sig att följa tilläggsprotokollet kommer Sverige tydligt markera även internationellt hur viktiga vi anser att barns mänskliga rättigheter är. Vi hoppas och tror att socialtjänstministerns starka engagemang för barns rättigheter kan leda till att förslagen i denna utredning hanteras skyndsamt och träder i kraft så snart som möjligt. För barn kan inte vänta, barn är här och nu och behöver få sina rättigheter tillgodosedda idag!

Åsa Regnér, generalsekreterare Rädda Barnen

Elin Wernquist, generalsekreterare Barnrättsbyrån

Pernilla Baralt, generalsekreterare Unicef Sverige

Magnus Jägerskog, generalsekreterare Bris

Warda Abdalla Rasul, förbundsordförande Rädda Barnens Ungdomsförbund

Anna Karin Hildingson Boqvist, generalsekreterare ECPAT Sverige

Maja Frankel, generalsekreterare Friends

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi

för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33